Anul XLVIII 10 Pagini EXEMPLARUL In ţară 3 lei In străinătate 6 lei 10 Pagini Nr. 129 Miercuri 11 Iunie 1930

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ

TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ABONAMENT IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni, Lei 380 pe 6 luni, Lei 750 pe 12 luni. Pe o lună Lei 80. In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

ABONAMENTE la „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" „UNIVERSUL LITERAR" ZIARUL CĂLATORIILOR Câte 220 lei în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Str. Brezoianu No. 9-11

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

TELEFON: DIRECŢIA 313/72—364/64 ADMINISTRAŢIA 313/71 SECRETARIATUL DE REDACŢIE 356/43 REDACŢIA CORESP. CU PROVINCIA 302/98—335/31

Proclamarea Principelui Carol Rege al României

Votul Adunării Naţionale.— Cuvântarea M. S. Regelui Carol II.-- Proclamaţia către popor.-- Demisia guvernului Mironescu.-- Consultările

(Foto-Julieta)

M. S. Regele CAROL al II-lea

Un străin, care ar fi trecut întâmplător Duminică pe calea Victoriei, n'ar fi putut deduce din calmul senin şi atitudinea de curiozitate a publicului îngrămădit pe trotuare, agitaţia politică, evenimentele ce transformă un capitol de istorie în 24 de ore.

Publicul staţionează pe trotuare, îngrădit de cordoane de soldaţi, desfăşurate în disciplinate mişcări, pe măsură ce sosesc din cazărmi, sau din locurile lor de adunare.

Drapele pe la edificii, vârfuri de baionete şi capete de curioşi, ce se străduesc să vadă peste căciulile de paradă ale roşiorilor, ce alcătuesc cordoanele, dau aspectul unei obicinuite zile de paradă. Aeroplanele decorează văzduhul.

E atmosfera, ansamblul şi atitudinea contemplativă a unei zile de 10 Mai.

Nu se discută, nu se profează, nu se angajează nici o controversă, nici un pronostic.

Oarecare întârziere în desfăşurarea procesiunei, face pe mulţi să ceară informaţiuni.

—O mai fi având mult?

— A plecat dela Mitropolie?

— Pe unde trece?

Dar mulţimea disciplinată şi obicinuită cu aşteptarea se mai înarmează cu o doză de răbdare.

Nu sunt oare tot aceiaşi, cari au privit cu aceleaşi pupile şi cu aceeaş stereotipizată mentalitate, tot şirul de evenimente istorice, pe care soarta ni le oferă cu o neînţeleasă generozitate, dăruind în doi ani, bagajul ce s'ar fi cuvenit mai multor generaţii?

Lumea vrea să vadă. Nu ţine nici să judece, nici să înţeleagă.

E Duminică, e soare şi în curând vor trece muzici şi steaguri.

Balcoanele cluburilor politice sunt ilustrate de figuri de o a doua importanţă. Cele de primul ordin sunt în dealul Patriarhiei.

Cei de jos, de pe stradă şi de pe trotuare, inaugurează un sport nou: identificarea elementelor de cea mai proaspătă configuraţie politică.

Un fluerat lung declanşează nerăbdarea publicului.

— Vine!..

M. S. Regele Carol II şi A. S. R. Principele Nicolae în drum spre palat, după depunerea jurământului

La Senat

Şedinţa se deschide la ora 11 sub preşedinţia d-lui prof. Traian Bratu.

Pe banca ministerială ia loc întregul guvern în frunte cu noul prim ministru, d. G. G. Mironescu.

Senatul ovaţionează timp de câteva minute.

D. G. G. MIRONESCU prim-ministru, citeşte decretul de demisie al guvernului prezidat de d. Iuliu Maniu şi decretul prin care d-sa a fost însărcinat cu formarea noului guvern.

Citeşte apoi lista noilor miniştri.

Senatul subliniază cu aplauze numele fiecărui ministru rostit de primul ministru.

Citeşte apoi, în ovaţiunile Senatului, decretul pentru abrogarea art. 6 şi 7 din legea statutului familiei domnitoare.

Se admite extrema urgenţă. Este o profundă emoţie.

D. preşedinte Bratu suspendă şedinţa pentru cinci minute, în care timp proectul este discutat în secţiunile maturului corp.

La redeschiderea şedinţei, d. raportor N. ROMANESCU citeşte raportul pentru abrogarea art. 6 şi 7 din legea actelor civile ale familiei domnitoare. Se votează luarea în considerare.

D. GICĂ ŞTEFANESCU propune următorul amendament:

„Legea promulgată prin Inalt Decret Regal No. 13 din Ianuarie 1926 publicată în „Monitorul Oficial" No. 4 din 5 Ianuarie 1926, prin care s'a primit renunţarea Alteţei Sale Regale Principelui Carol la succesiunea Tronului şi la toate drepturile, titlurile şi prerogativele, de cari în virtutea Constituţiei şi a Statutelor Familiei Regale se bucura, ca Principe Moştenitor al României şi ca membru al familiei Domnitoare, se anulează.

Guvernul şi comitetul delegaţiilor a admis amendamentul.

Proectul se pune la vot.

Legea este votată în total cu 182 pentru. A fost 1 vot contra.

VOEVOD DE ALBA IULIA

D. senator APOSTOL POPA depune legea (articol unic) pentru ca „moştenitorul tronului să se numească Voevod de Alba Iulia".

Şedinţa se suspendă pentru câteva momente.

La redeschidere, d. N. ROMANESCU, raportor, citeşte raportul legei.

Pusă la vot, legea întruneşte 178 voturi pentru şi 1 contra.

D. preşedinte Bratu a ridicat şedinţa, rugând pe membrii maturului corp să participe la şedinţa Adunării Naţionale dela Cameră.

La Cameră

Incă dela orele 8 dimineaţa, cei cu cărţi de intrare şi mai ales cei cu speranţe legate de vagi prietenii sau rudenii cu oficialităţile se îndreptau spre Cameră, convinşi că la drum lung se porneşte de vreme.

Un control sever şi civilizat făcut de ofiţerii jandarmi, jos la intrare în aleea ce urcă dealul Mitropoliei, căuta să elimine pe cei cari n'aveau nici o îndreptăţire formală să urce la Cameră. Totuşi imaginaţia curioşilor era mai născocitoare de calităţi nebănuite decât cerea consemnul şi mulţi, cari scăpau de primul cordon, fugeau convinşi că au scăpat.

La intrările Camerei, un nou triaj, binevenit, desamăgea pe mulţi din victorioşii primului control. Incepea o serioasă căutare de prietenii şi mulţi reuşiră să ia parte la o şedinţă memorabilă.

La ora 9 şi jumătate, tribunele publice erau pline, deşi şedinţa era anunţată pentru ora 11. O justă cumpănire, n'ar fi pus sexul frumos în minoritate, nici prin număr şi mai puţin prin strălucire.

In aspectul sărbătoresc al sălii, mici pete făcute de hainele colorate ale câtorva deputaţi cari surprinşi de evenimente nu avuseseră timp să se ducă în provincie după fracuri.

Incet-încet incinta se umple, iar aproape de ora 11, când Senatul îşi sfârşise şedinţa, nu mai era un loc liber şi nici o eşire spre culoare neocupată.

Loja diplomaţilor impunea prin strălucirea costumelor.

Şedinţa nu se deschide deşi ora anunţată trecuse. Nerăbdarea nu îşi face încă apariţia. Nici în incintă, nici în tribune. Toţi aşteaptă calmi, marele eveniment.

D. Iorga foarte înconjurat, povesteşte amintiri despre oameni şi despre întâmplări, în legătură cu date de anii trecuţi. D. Averescu, calm şi zâmbitor. D. Goga, elocvent. D. Manoilescu trece grăbit în toate părţile. Salve de aplauze, care vestesc intrarea foştilor miniştri şi a d-lui Iuliu Maniu, cu chipul de sfinx surâzător, curmă discuţiile ce se desfăşurau domol.

Ici, colo, apare câte o uniformă militară, care dispare repede, când vede că parlamentul civil n'a terminat şedinţa.

D. dr. Lupu, solicitat continuu de ziarişti cari pregăteau ediţiile speciale, pentru discursul său, refuza îndărătnic: „Să vedem ce-o să fie! Inţelegi bre, că nu pot să-l dau!"

Se apropie amiaza când şedinţa se deschide, după ce pe banca ministerială luase loc d. prim ministru Mironescu.

D. Mironescu înaintează spre tribună; deodată, brusc, se face tăcere. Lumea curioasă se întinde afară din loji să asculte fără să audă bine. Se depusese proiectul din iniţiativă parlamentară prin care Principele moştenitor al României se va numi Voevod de Alba Iulia.

D. prof. Iorga cere cuvântul. Curiozitatea se aprinde. D. prof. nu agrează titulatura, pe care o găseşte de operetă, medievală şi cu un caracter slavonesc. Indignarea d-sale, sinceră şi vehementă, găseşte pe loc mulţi aprobatori.

D. prim ministru, împăciuitor, ţi propune să dea sugerări în comisiune.

La redeschiderea şedinţei, se află că autorul legii, d. Manoilescu, ar fi apărat-o cu căldură, invocând pilde din Anglia, Italia, etc., şi, că în loc de Voevod s'ar fi pus Domn. Cum însă această modificare ar fi cerut o nouă convocare a Senatului şi mare pierdere de vreme, a rămas ca chestiunea să se discute ulterior.

D. raportor P. Ioaniţescu depune proiectul prin care se abrogă actul dela 4 Ianuarie şi modificarea unor articole din Statutul Casei regale, în mijlocul unor ropote de aplauze.

Marele act se apropie.

Publicul şi deputaţii încep să dea semne de enervare, găsind că se merge încet.

La redeschiderea şedinţei, (adoua suspendare), d. prof. Iorga cere cuvântul la discuţia generală.

Entuziast, înflăcărat, patetic, d-sa a câştigat aplauzele incintei şi ale publicului. Evocarea trecutului, în culori viguroase, a turburat şi a răscolit sufletele. Sfârşitul, bruscat, simplu, emoţionant. Aplauzele păreau fără sfârşit. Temperatura entuziasmului se ridicase în Cameră, în salturi neprevăzute.

Când veni noua suspendare a şedinţei, în vederea Adunării naţionale, a fost o surpriză de enervare. Nu mai avea nimeni răbdare.

Consultarea ceasornicelor începe să se facă cu înfrigurare.

In sala de intrare, sosiseră toţi fruntaşii armatei, în uniforme de paradă, cu toate decoraţiile pe piept. Privelişteа era impunătoare, impresia de forţă, calmă, liniştitoare.

Aproape de ora 2 se deschide din nou şedinţa, declarându-se deschisă Adunarea naţională.

D. Gr. Iunian începu să citească actul din care se recunoştea că succesiunea la tron se cuvine A. S. Principelui Carol.

După ce d. Maniu declară, că partidul d-sale se asociază la această hotărâre, şedinţa s'a suspendat din nou. Acum câteva proteste s'au ridicat pe faţă. Atâtea formalităţi erau obositoare.

Şi la redeschidere încep declaraţiile reprezentanţilor de partide, care se succed în ordinea ce se vede în altă parte a ziarului, aplaudate fără rezerve.

D. Iorga a amintit câteva învăţăminte, utile cu acest prilej, mai mult de când oricând.

In timpul când se vota actul care punea pe A. S. Principele Carol în toate drepturile sale de moştenitor, a intrat în incintă I. P. S. Patriarh Miron Cristea. Primirea entuziastă s'a făcut spontan, din suflet, înfrăţindu-se tribunele publice cu incinta.

Fiecare începuse să se îngrijească de locul pe care avea să-l ocupe în momentele cele mari.

Numărătoarea se făcea într'o aşteptare vibrând de emoţii.

La citirea rezultatului, iarăşi aplauze şi strigăte de „Trăiască Regele Carol al II-lea" cari n'au conţinut decât o clipă, când d. Cicio Pop a proclamat Rege pe A. S. Regală Principele Carol al României, pentru ca să reinceapă cu mai multă intensitate.

D. Cicio Pop, după ce face elogiul celor cari au compus Regenţa, vrea să sfârşească, dar d. Iorga întrerupe:

— Aţi uitat pe nobila femeie care a crescut pe Moştenitorul tronului.

D. preşedinte al Adunării dă o explicaţie şi suspendă şedinţa.

A sosit în sfârşit momentul aşteptat.

Guvernul ese în întâmpinarea M. S. Regelui, Generalii, în sala de aşteptare, pe două rânduri, în haţă de onoare fără seamăn, aşteptau sosirea Comandantului suprem.

La 3 fără 10, M. S. Regele îşi face apariţia, însoţit de A. S. R. Principele Niculae.

Vestea se răspândeşte într'o clipită în incintă şi în tribune, care curmă sgomotul, încordat în aşteptare.

D. Pop dădea unele lămuriri.

O voce răsună: Majestatea Sa Regele!

Intră, calm, se apropie de masa unde pe Sf. Evanghelie şi Cruce, va depune jurământul.

Un entuziasm ameţitor stăpâneşte incinta şi tribunele. Strigătele şi aplauzele se înteţesc asurzitoare, fără sfârşit. Dacă părea că se sfârşesc, reincepeau mai tari, mai viforoase.

Când vijelia de aplauze se potoli, M. S. Regele, clar, răspicat a depus jurământul legiuit prin Constituţie.

Cuvântarea M. S. Regelui frază cu frază, pasagiu cu pasagiu, s'a scurs cotropită de aplauze şi urale, dela început până la sfârşit.

(Foto-Julieta)

Maria Sa Mihai, Mare Voevod al Albei Iulia

A răspuns cuvântării regale, d. Cicco Pop, mişcător, bărbătesc, smulgând aplauze nepreţuite care, atunci când cu cuvinte alese preşedintele Adunării naţionale a amintit de M. S. Regina Maria şi A. S. Principesa Elena, au luat proporţii atât de grandioase că vorbele nu pot grăi îndestul realitatea.

La ora 4 şi jumătate, solemnitatea se sfârşise.

Şedinţa

La ora 11 jum., toţi miniştrii ocupă banca ministerială.

Preşedintele adunării, d. Şt. C Pop deschide şedinţa şi dă cuvântul d-lui Mironescu, primul ministru care depune proiectul de lege pentru modificare unor articole din Statutul casei regale.

D. MIRONESCU citeşte decretul de constituirea noului guvern. D-sa spune că consiliul de miniştri execută prerogativele regale, întrucât doi din Inalţii Regenţi au demisionat.

D. Mironescu depune proectul de lege votat de Senat. prin care moştenitorul tronului României, M. S. Regele Mihai I, este numit Mare Voevod de Alba Iulia.

D. PROF. IORGA spune: D-stră aţi întocmit un proect de lege, care a fost votat de Senat, fără să întrebaţi[illegible] meni.

Toată lumea va râde [illegible] această titulatură pe ca[illegible] o daţi moştenitorului tr[illegible] României.

Ce înseamnă acest t[illegible] Naţi găsit altul mai bun [illegible] se poate spune moştenitoru[illegible] tronului voevod de Alba I[illegible]lia. Acest titlu este de origin[illegible] slavonească şi nu poate fi legat de istoria lui Mihai Viteazul.

Perzistaţi în greşeli de formă şi este nelegal să transformaţi viaţa ţării româneşti într'un fel de operetă.

O VOCE: Senatul a socotit astfel.

D. PRIM-MINISTRU GH. MIRONESCU: E un proect

Continuare în pag. II-a

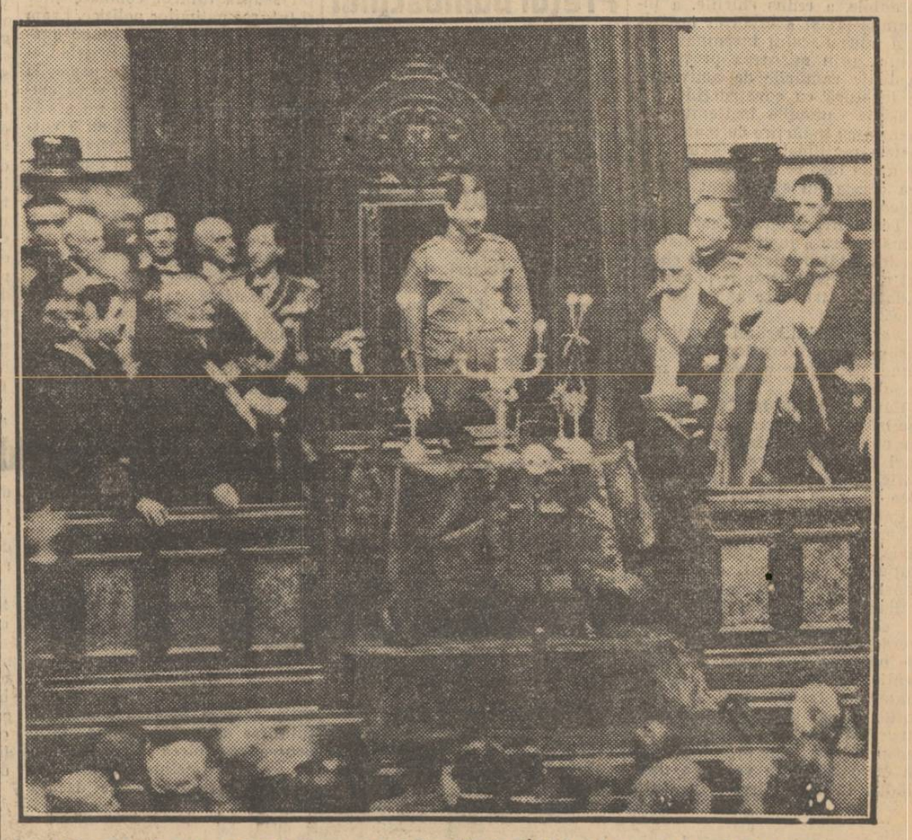

M. S. Regele Carol II depunând jurământul în faţa Adunării Naţionale